АГЕНЦИЈА ЗА
СУПЕРВИЗИЈА НА
ОСИГУРУВАЊЕ

Република Македонија

Пазарот на осигурување во Република Македонија во четвртиот квартал од 2017 година

1. Анализа на осигурителниот пазар во Република Македонија

Заклучно со 31.12.2017 година на пазарот на осигурување во Република Македонија работат 16 друштва за осигурување (11 неживотно осигурување и 5 осигурување на живот). На крајот на четвртиот квартал од 2017 година (4К2017) во доменот на интермедијацијата на пазарот на осигурување, функционираат 36 осигурително брокерски друштва, тоа претставува зголемен број на осигурително брокерски друштва на пазарот во однос на претходниот квартал со почетокот на вршење дејност на Вин Брокер АД Скопје. Бројот на, друштвата за застапување и банки остана непроменет, односно во текот на четвртиот квартал од 2017 година на пазарот на осигурување, работи на застапување во осигурувањето вршат 11 друштва за застапување и 3 банки.

Во 4К2017 е остварена бруто полисирана премија (во понатамошниот текст: БПП) во вкупен износ од 8,99 милијарди денари, што претставува раст од 3,10 % во однос на БПП остварена во 4К2016 година (4К2016: 8,72 милијарди денари).

Во делот за неживотно осигурување е остварена БПП во износ од 7,54 милијарди денари што претставува раст од 1,57% во однос на минатата година (4К2016: 7,43 милијарди денари), или истата изнесува 83,92% од вкупната БПП на осигурителниот сектор, што претставува пад од 1,27 процентни поени во споредба со 4К2016 година.

Во рамки на одделните класи на осигурување, продолжува трендот на пораст на премијата за автоодговорност од 5,47 % со БПП 4,07 милијарди денари, со пораст на бројот на склучени договори од 3,66 %, значителен пораст се бележи кај осигурувањето од гаранции со пораст од 436,61% со БПП од 4,09 милиони денари, со пораст на бројот на склучени договори од 88,72%. Од друга страна кај осигурувањето на имот продолжува трендот на пад од 7,65 % со БПП 1,44 милијарди денари (4К2016: 1,55 милијарди денари), при истовремен раст на бројот на склучени договори од 11,33 %, исто така и кај каско осигурувањето има пад 0,28% со БПП 756,3 милиони денари (4К2016: 758,5 милиони денари), при истовремен раст на бројот на склучени договори од 3,44%.

Кај осигурувањето на живот е остварена БПП во износ од 1,44 милијарди денари (4К2016: 1,29 милијарди денари), што претставува пораст од 11,95%. Осигурувањето на живот учествува со 16,08% во вкупната БПП на осигурителниот сектор. Позитивниот тренд е присутен и кај двете класи на осигурување на живот, при што кај традиционалното осигурување на живот продолжува позитивниот тренд на пораст на БПП во износ од 1,35 милијарди денари (4К2016: 1,23) што претставува пораст од 9,02%, со пораст на бројот на ново-склучени договори за осигурување на живот од 27,04 %, и тоа претежно од типот на термински договори за осигурување на живот (ризико). Кај осигурување на живот кога инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот продолжува големиот тренд со пораст од 74,90% со остварена БПП од 100,9 милиони денари (4К2016: 57,4), и пораст на склучени договори од 9,07 %.

Во периодот 1.1. – 31.12.2017 година склучени се 1.385.676 договори за осигурување што претставува пораст од 7% во однос на минатата година (4К2016: 1.279.016). Преглед на трендовите е даден во табелата бр.1

Табела бр.1: Бруто полисирана премија и број на склучени договори (000 денари)

Класа	Бруто полисирана премија			Број на договори		
	4К2017	4К2016	∆%	4К2017	4К2016	∆%
Автомобилска (О)	4.068.054	3.857.004	▲ 5,47%	749.558	723.086	▲ 3,66%
Имот (вкупно)	1.436.171	1.555.075	▼ 7,65%	106.564	95.719	▲ 11,33%
Живот	1.345.494	1.234.211	▲ 9,02%	15.584	12.267	▲ 27,04%
Моторни возила (каско)	756.341	758.473	▼ 0,28%	44.516	43.034	▲ 3,44%
Незгода	669.048	665.181	▲ 0,58%	472.537	418.092	▲ 13,02%
Општа (О)	203.375	200.607	▲ 1,38%	37.484	31.538	▲ 18,85%
Туристичка помош	198.922	182.669	▲ 8,90%	411.415	381.949	▲ 7,71%
Живот (Инв.Удели)	100.494	57.459	▲ 74,90%	1.599	1.466	▲ 9,07%
Стока во превоз (карго)	68.282	74.118	▼ 7,87%	2.984	2.819	▲ 5,85%
Здравствено	58.099	45.217	▲ 28,49%	1.752	1.256	▲ 39,49%
Финансиски загуби	42.771	37.092	▲ 15,31%	1.844	1.448	▲ 27,35%
Воздухоплови (каско)	30.142	43.879	▼ 31,31%	10	4	▲ 150,00%
Воздухоплови (О)	7.018	6.778	▲ 3,54%	53	32	▲ 65,63%
Гаранции	4.089	762	▲ 436,61%	485	257	▲ 88,72%
Пловни објекти (О)	2.481	2.214	▲ 12,06%	635	592	▲ 7,26%
Пловни објекти (каско)	1.090	881	▲ 23,72%	45	33	▲ 36,36%
Кредити	338	0		3	0	
Правна заштита	13	0		15	1	▲ 1400,00%
Вкупно	8.992.222	8.721.620	▲ 3,10%	1.385.676	1.292.749	▲ 7,19%

Друштвата за осигурување во анализираниот период исплатиле бруто - износ на штети од 3,57 милијарди денари. Во споредба со истиот период минатата година, бруто исплатените штети бележат пад од 0,79% (4К2016: 3,61 милијарди денари). Истовремено, бројот на ликвидирани штети се поголеми за 5,32% во однос на 4К2016 (Табела бр.2)

Табела бр.2: Бруто исплатени штети и број на ликвидирани штети

Класа	Бруто исплатени штети			Број на ликвидирани штети		
	4К2017	4К2016	Δ%	4К2017	4К2016	Δ%
Автомобилска (О)	1.739.281	1.625.090	▲ 6,57%	27.123	26.359	▲ 2,82%
Имот (вкупно)	553.124	460.769	▲ 16,70%	7.690	8.070	▼ 4,94%
Моторни возила (каско)	521.747	409.738	▲ 21,47%	8.643	7.599	▲ 12,08%
Незгода	365.841	389.498	▼ 6,47%	7.753	7.673	▲ 1,03%
Живот	252.263	207.465	▲ 17,76%	2.228	1.863	▲ 16,38%
Општа (О)	76.269	23.345	▲ 69,39%	336	296	▲ 11,90%
Туристичка помош	51.577	49.401	▲ 4,22%	3.222	3.020	▲ 6,27%
Здравствено	10.388	2.785	▲ 73,19%	1.158	176	▲ 84,80%
Стока во превоз (карго)	3.726	4.660	▼ 25,07%	54	84	▼ 55,56%
Гаранции	1.823	28	▲ 98,46%	3	0	▲ 100,00%
Пловни објекти (каско)	817	1.354	▼ 65,73%	1	1	▲ 0,00%
Живот (Инв.Удели)	552	0	▲ 100,00%	20	0	▲ 100,00%
Финансиски загуби	151	643	▼ 325,83%	63	51	▲ 19,05%
Воздухоплови (О)	82	20.260	▼ 24607,32%	0	1	
Воздухоплови (каско)	0	410.837		0	1	
Кредити	0	40		0	0	
Вкупно	3.577.641	3.605.913	▼ 0,79%	58.294	55.194	▲ 5,32%

Во доменот на пазарната концентрација во делот на неживотното осигурување, бројот на друштвата кои го поминуваат прагот на учество над 10 % во вкупната БПП е 4. При тоа, учеството на пазарните водачи е следното: Триглав осигурување со 17,4 % (4К2016: 17,9%), Евролинк со 12% (4К2016: 11,4%), Осигурување Македонија со 11,3% (4К2016: 16,6%), и Сава со 10,4 % (4К2016: 10,1 %). Во делот на осигурување на живот доминантно учество заземаат Кроација живот со 43% (4К2016: 42,8 %) и Граве со 35,1% (4К2016: 36,4 %).

Во структурата на каналите на продажба најголемо учество има директната продажба со 50,6 %. Разложено по групи на осигурување, кај друштвата за осигурување на живот најзначаен канал на дистрибуција се осигурително брокерските друштва со 51%, додека пак кај неживотното осигурување доминира каналот на директната продажба со 57,1 % (Табела бр.3).

Табела бр.3: Структура на канали на продажба по групи на осигурување (000 денари)

Канали на продажба	(н) 4К2017	%	(ж) 4К2017	%	(в) 4К2017	%
директна продажба	4.310.856	57,1%	240.645	16,6%	4.551.501	50,6%
Осиг. брокерски друштва	1.642.012	21,8%	737.926	51,0%	2.379.938	26,5%
Застапници во осигурување	864.998	11,5%	126.214	8,7%	991.212	11,0%
Друштва за застапување во осиг.	654.547	8,7%	174.866	12,1%	829.413	9,2%
Туристички агенции	34.674	0,5%	0	0,0%	34.674	0,4%
Банки	27.049	0,4%	166.211	11,5%	193.260	2,1%
Автосалони	7.071	0,1%	0	0,0%	7.071	0,1%
Останати дистрибутивни канали	5.019	0,1%	0	0,0%	5.019	0,1%
Вкупно	7.546.226	100,0%	1.445.862	100,0%	8.992.088	100,0%

На крајот од четвртиот квартал од 2017 година вкупниот капитал на друштвата за осигурување изнесува 5,99 милијарди денари. Маргината на солвентност како главен индикатор за проценка на стабилноста на осигурителниот сектор изнесува 1,39 милијарди денари (кај неживотното осигурување 1,12 милијарди денари, а кај осигурувањето на живот 270 милиони денари), со што капиталот на осигурителниот сектор е 4,3 пати над потребното ниво на маргината на солвентност.

Со состојба на 31.12.2017 година, друштвата за неживотно осигурување го исполнија минималното потребно ниво на средства коишто ги покриваат техничките резерви. Вложувањата на средствата од техничките резерви во рамки на оваа група изнесуваа 6,82 милијарди денари и покриваа 108% од техничките резерви кај овие друштва. Кај друштвата коишто работат осигурување на живот, пак, вкупните вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви и математичката резерва на 31.12.2017 година изнесуваат 4,37 милијарди денари, односно покриеноста на техничките резерви и математичката резерва изнесуваше 102%.

Во 4К2017 година, друштвата за неживотно осигурување најголем дел од средствата коишто ги покриваат техничките резерви ги пласираа во должнички хартии од вредност издадени од Република Македонија (40,33%), депозити во банки (40,24%), должнички хартии од вредност издадени од Република Македонија или НБРМ (9,01), удели во инвестициски фондови (5,73%), парични средства во благајна и во банка (2,09%), акции со кои се тргува на регулиран пазар за хартии од вредност во РМ (1,27%), во хартии од вредност со седиште на издавачот во ЕУ или ОЕЦД (1,10%), акции со кои не се тргува на регулиран пазар за хартии од вредност во РМ, доколку нивниот издавач е правно лице со седиште во РМ (0,09%) и акции издадени од странска акционерска компанија со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во земјите-членки на ЕУ или земјите-членки на ОЕЦД (0,14%). Друштвата за осигурување на живот најголем дел од средствата коишто ги покриваат техничките резерви ги пласираа во должнички хартии од вредност издадени од Република Македонија (69,91%), депозити во банки (20,24%), должнички хартии од вредност издадени од Република Македонија или НБРМ (6,76), удели во инвестициски фондови (1,52%), парични средства во благајна и во банка (0,85%) и во други финансиски инструменти (0,72%).